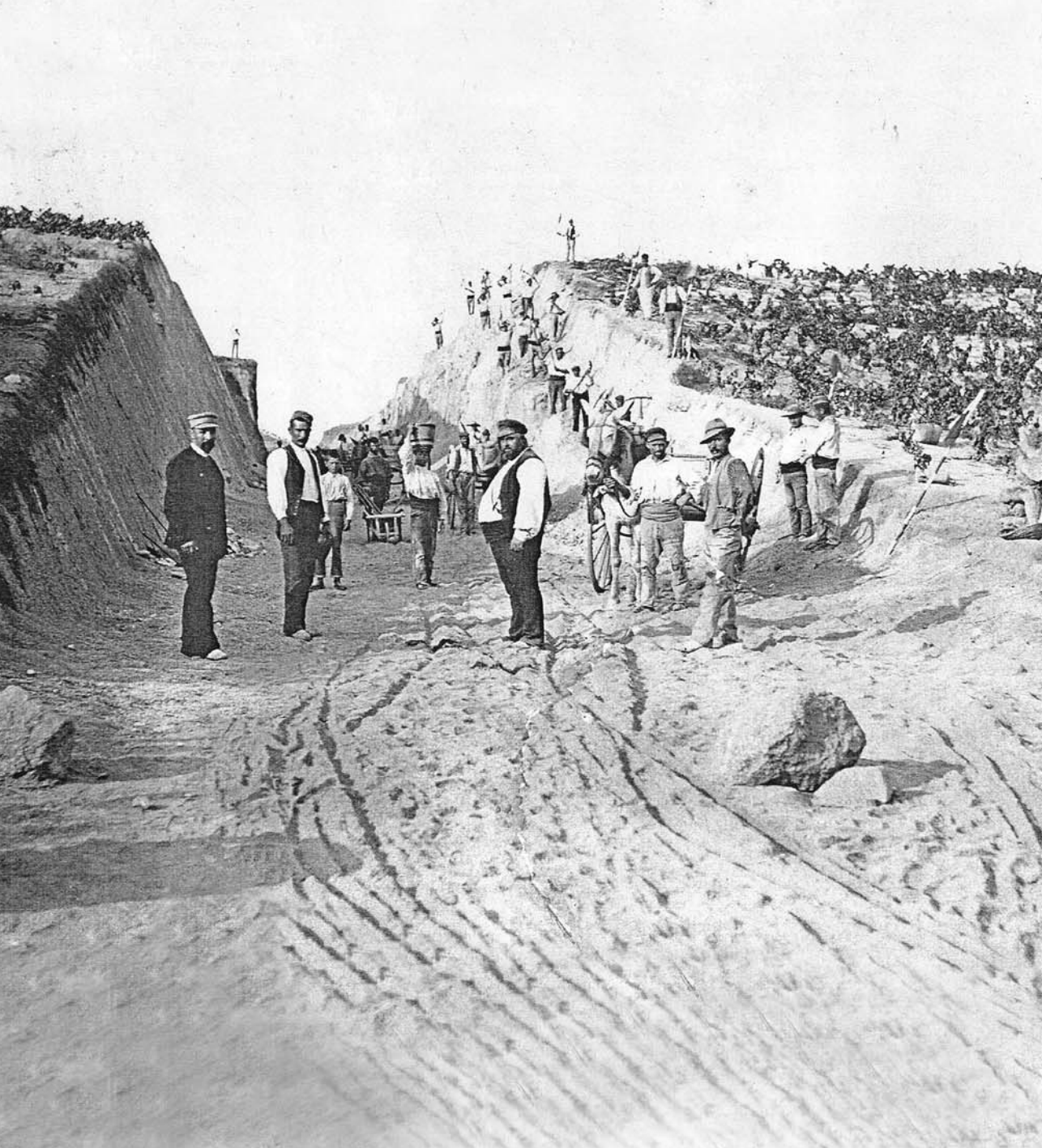

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 318, març del 2014

www.materialshoms.cat

Homs

materials per a la decoració

Totes les novetats a la nostra botiga. Gran exposició de ceràmica, pedra natural, parquet, sanitaris, cuines, aixetes, mampares i electrodomèstics

Tota mena de materials i maquinària per a la construcció, decoració, reforma o bricolatge. **Dissabte matí obert fins a les 12.**

Exposició de material de decoració
Escultor Llimona, 9
93 540 37 69 Alella

Magatzem de material per a la construcció
Joan XXIII, Camí d'Alella (sobre l'autopista)
93 555 81 56 el Masnou

Magatzem i oficines a Alella
Riera Principal, 48-50
93 555 97 53 Alella

TALLERS MASNOU

Genís Oliveras MULTIMARCA

OPEL

RENAULT

SEAT

CITROËN

PEUGEOT

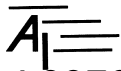
Volkswagen

AUDI

Recollida a domicili i substitució de cotxe gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. ITV 100%
Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax **93 540 31 57** · genis.oliveras@gmail.com

ASSESSORIA IGLESIAS

- FISCAL • LABORAL
- COMPTABLE • ASSEGUANCES
- GESTIÓ IMMOBILIÀRIA
- GESTIONS DE TRÀNSIT

Sant Miquel, 21, A, baixos • 08320 El Masnou
Tels. **93 540 40 53** · 39 95 · fax. **93 540 40 53**

FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Taller i cursos de música per a pares i nens
Matinals de música
Música per a petits en anglès

[.com/aulaclaudesol](https://www.facebook.com/aulaclaudesol)

Pl. del mil·lenari, 3 L, **637 736 203**, Teià
www.claudesol.net

Finques Puig sl

Compravenda · Administració · ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. **93 555 10 60 / 17 61** · Fax **93 555 28 90**
www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Construcció de la carretera de Teià al 1894

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
T. 93 126 82 20
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

Primerísim

CONVOCATÒRIA ASSEMBLEA GENERALS ORDINÀRIA DE L'ANY 2014

**6 d'abril a les 12 del
migdia a Gent del Masnou**
Més informació a la pàg 23.

Si vols aprendre o millorar el teu joc de **dòmino**, vine el dimens i dijous a GDM de 6 a 1/4 de 9 del vespre. Te n'ensenyarem.

Encara ets a temps de participar en el **47 Curs de balls de saló** de GDM. Cada divendres de 2/4 de 9 a 10 del vespre.

Vine-hi i passa-t'ho bé!

FES-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9 - 93 126 82 20
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

Editorial

MARÇ, MARÇOT...

Aquest mes del calendari, tot i que ens introdueix a l'esperada primavera, a causa de les probables rebequeries tardanes del temps no gaudeix de gaire bona premsa entre els afeccionats a les dites populars: "*Març, marçot, mata la vella a la vora del foc, i la jove si pot*"...

En tot cas, però, com que ja estem avisats, només es tracta de restar ull viu i no refiar-se'n gaire per tal que cap fredorada traïdora no ens agafés amb el pas canviat i poca roba al damunt a les acaballes d'hivern.

Deixant de banda les coses del temps, que sempre se surt amb la seva, el mes de març d'enguany bullirà de valent amb l'arribada del rei Carnestoltes i tot el seu seguici esbojarrat que escenifica la disbauxa i el desori entre els mortals. Es multiplicaran les rues de Carnaval, les disfresses multicolors, els manifestos desenfadats, la ballaruga i tot el que acostuma a capgirar l'ordre habitual de les coses quotidianes. Tal vegada tot aquest esclat sigui com una mena de teràpia de xoc contra les malvestats que ens acompanyen temps ha en forma de crisi econòmica i social, amb les tristes conseqüències més que conegudes per tot-hom i molt especialment pels qui les passen més magres, que no són pocs. Vegem, si més no, com el rànquing de les institucions que generen més *ocupació* està encapçalat per les que es dediquen a l'assistència social amb el seu cos de voluntaris: Càritas, Creu Roja, Banc dels Aliments, Marató de TV3 i tantes altres.

Sense respostes fiables ens preguntem: fins quan hauran de durar encara aquests *Carnestoltes* que han sotraguejat la societat, moguda per l'afany desenfrenat de riquesa dels uns (banca i promotors) i la injustificada tolerància i permissivitat dels altres (govern i autoritats monetàries)?

Al bell mig de tanta grisor i de tantes preguntes a l'aire, encara pren més força l'embranchida que ha iniciat el nostre país cap a la construcció d'un futur col·lectiu esperançador, amb més possibilitats de sortir d'aquest forat negre on estem instal·lats si us plau per força, amb més possibilitats de ser el que volem ser, sense menystenir ningú, amb més possibilitats d'endreçar un país on les desigualtats socials i la corrupció no campin al seu aire, amb més possibilitats d'assolir un país del qual les futures generacions puguin dir sense recança... *que la gent és neta i noble, culta, rica, lliure, desvetllada i feliç* (*).

Aquest possible futur el construïm ara i avui entre tots. No s'hi val a fer l'orni.

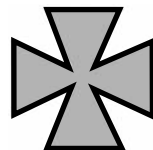
El President

(* Fragment del poema de Salvador Espriu *Assaig de càntic en el temple*).

Sumari

EDITORIAL.....	3
BENEITONS ÚTIL MOLT BEN PAGATS <i>Joan Camps</i>	5
BÚSTIA OBERTA.....	7
CONVERSES <i>Carles de la Torre</i>	8
PORTO <i>Joan Maresme Duran</i>	10
CRÒNIQUES <i>Joan Muray</i>	11
HISTÒRIES DE LA VILA <i>Joan Muray</i>	12
LES NOSTRES FAMÍLIES D'AVUI <i>Aleix Ripol Millet</i>	15
NAVEGANT <i>Josep Condeminas</i>	16
LES TRES PIPES <i>Carles Maristany</i>	17
PARLEM DE LLIBRES <i>Pere Martí Bertran</i>	18
ARRAN DE SÒL <i>Pledebut</i>	19
TEATRE CAPITAL <i>Rosa M Isart</i>	21
LA CUINA DE L'ANTÒNIA <i>El Cullerot</i>	13
DITES I PERSONATGES POPULARS <i>Albert Vidal</i>	22
LA PUNTA DE LA LLENGUA (52) <i>Esteve Pujol i Pons</i>	22
GENT DEL MASNOU INFORMA	23
CONVOCATÒRIA ASSEMBLEA DE GDM	23
42 APLEC DE LA SARDANA DEL MASNOU 2014	24

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides, de les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Març 2014 --

1	dissabte	Aymar
2	diumenge	Aymar
3	dilluns	Riera
4	dimarts	Fàbregas
5	dimecres	Viayna C <small>Dimecres de cendra</small>
6	dijous	Dominguez
7	divendres	Aymar
8	dissabte	Ocata
9	diumenge	Ocata
10	dilluns	Fàbregas
11	dimarts	Viayna C
12	dimecres	Dominguez
13	dijous	Aymar
14	divendres	Ocata
15	dissabte	Riera
16	diumenge	Riera
17	dilluns	Viayna C
18	dimarts	Dominguez
19	dimecres	Aymar <small>St. Josep</small>
20	dijous	Ocata
21	divendres	Riera
22	dissabte	Fàbregas
23	diumenge	Fàbregas
24	dilluns	Dominguez
25	dimarts	Aymar
26	dimecres	Ocata
27	dijous	Riera
28	divendres	Fàbregas

29	dissabte	Viayna C
30	diumenge	Viayna C
31	dilluns	Ocata

-- Abril 2014 --

1	dimarts	Riera
2	dimecres	Fàbregas
3	dijous	Viayna C
4	divendres	Dominguez
5	dissabte	Aymar
6	diumenge	Aymar
7	dilluns	Riera
8	dimarts	Fàbregas
9	dimecres	Viayna C
10	dijous	Dominguez
11	divendres	Aymar
12	dissabte	Ocata
13	diumenge	Ocata
14	dilluns	Aymar
15	dimarts	Fàbregas
16	dimecres	Riera
17	dijous	Dominguez
18	divendres	Dominguez

Setmana Santa

Nous horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.30 - 14 i 16.30 - 21	9.30 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 14
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viayna C Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 14 i 16.30 - 20.30	9 - 14

BENEITONS ÚTILS MOLT BEN PAGATS

Joan Camps i Ortiz

TONTOS MOLT BEN PAGATS seria un títol més directe. De la mateixa manera, el BENEITONS del català no clarifica gaire bé el gènere femení a què fa esment BLEDES MOLT BEN PAGADES, que també n'hi ha. La disciplina d'obediència deguda que obliga els càrrecs polítics a la submissió de consciència a canvi de la nòmina, explica per definició el país corrupte que ens fa indignes a tots, ja que, sent tan mesells, aquest és el país que ens mereixem.

Només ens faltava el senyor José Manuel Durão Barroso a la BBC fent campanya pel NO. En el 2003, sent primer ministre de Portugal, va ser l'amfitrió de la malaurada Címera de les Açores, aquella timba de *trilers* amb el George W. Bush movent els cubilets i Tony Blair i José María Aznar fent-li d'esquer i de col·laboradors necessaris. Fou en el 2007, que el mateix Barroso confessava que els milers de morts i el desgavell irreparable d'Iraq havia estat una aixecada de camisa amb documents falsos que acreditaven l'existència d'armes de destrucció massiva a Iraq per fer la guerra i quedar-se amb el petroli. Vet aquí com es pot arribar a ser president de la Comissió Europea, una persona de percepció elemental que, si no veu el cul, no sap dir si és mascle o és femella i pren decisions amb els ulls tancats basant-se en tot allò que li diuen que ha de creure's.

Fa poques setmanes, Xavier Sala i Martín li preguntava públicament: *Croàcia* –ja membre de la UE– i *Sèrbia* –a punt d'entrar-hi– han aconseguit la independència per mitjà de guerres sagnants, amb abundants crims contra

la humanitat... Us esmento aquest detall perquè els meus compatriotes catalans demanen un referèndum que els permeti de decidir si volen continuar a Espanya o prefereixen anar per un altre camí. Enmig d'aquest procés, vós, senyor Barroso, heu dit que si els catalans voten a favor de la independència, automàticament quedaran fora d'Europa"; i vet aquí que Barroso amb el peu canviat li respon: *Estimat Xavier, tu saps que jo estimo Catalunya i els catalans. Així és com Judes es guanyà la confiança de Jesús. Donada la seva prioritat de ser útil a si mateix, l'estimació de Durão Barroso és molt trencadissa, ja que just abans d'ahir a la BBC feia un tall de màniga britànic als escocesos, avisant-los que la independència els barrieria la pertinença a la Unió Europea a perpetuïtat. Fent un avis per a navegants refermava el seu partidisme quan des del seu rang i responsabilitat hauria de mostrar-se neutral, com si els catalans i els escocesos no fóssim igual d'uropeus que els espanyols i els anglesos. Amb amics que ens estimen així no puc imaginar-me enemics més cinics i caragirats.*

Les set plagues que ens venen per voler decidir democràticament el nostre futur han tingut una nova allau de veus: Josep Oliu, del Banc de Sabadell, a qui estic agraït per retornar-me les abusives comissions que m'havien carregat en els meus estalvis, Albert Peters de Rödl & Partner en la seva desacreditada *Declaración de Barcelona*, Joan Rosell, de la CEOE, fent equilibris des de Madrid i enmig d'altres, m'han cridat l'atenció les declaracions del president de *la*

Caixa, que copio textualment tal com han estat publicades: *Fuentes políticas de toda solvencia a las que Isidro Fainé ha confiado una reciente conversación con Artur Mas relatan que el presidente de La Caixa no se anduvo por las ramas y le trasladó al presidente de la Generalitat su opinión contraria a la deriva que ha tomado el pulso con el Estado. President, te estás equivocando...*". Els estalviadors de "la Caixa" de tota la vida, que som quasi tots, alguns més escaldats que altres, segur que tindrem en compte tan sàvies diatribes. Però al marge de notícies que poden ser incertes, crec que l'entitat distingida amb l'estrella de Miró hauria de desmarcar-se de nobles empleats que per eludir greus imputacions es presenten davant del jutge com insolvents intel·lectuals, en estat d'amnèsia, desconexors de les regles cíviques més elementals i vulnerant la fiscalitat que el ministre Montoro exigeix a les dones de fer feines. Ja sé que tots els empleats de *la Caixa* són laboralment retribuïts d'acord amb el seu rendiment; el meu dubte està a saber si la infanta d'Espanya Na Cristina de Borbón y Grecia cobra per ser empleada de *la Caixa* o té mèrits mínims per alguna feina digna de menció que justifiqui un salari a costa de les comissions dels pacients jubilats i accionistes que vivim amb l'ai el cor veient tan incongruents i contradictòries despeses. Senyor Isidro Fainé, no deu ser vostè qui s'equivoca? Amb les preferents, tant de bo algú li hagués dit: **President, t'estàs equivocant!** O potser van ser els incauts que van subscriure-les, els equivocats?

El mirador d'Ocata

HAMBURGUESERIA DURAN PARERA

Les autèntiques hamburgueses clàssiques i originals. També te la farem com tu vulguis.

Hamburgueses per triar i
remenar... i per emportar.

Entrepans calents i variats

Croquetes, nuggets, amanides.

Truca'ns i, mentre vens, t'ho preparem.

Horari d'hivern:

El divendres i el dissabte, migdia i vespre.

El diumenge i el dilluns, només al migdia.

A partir de Setmana Santa:

obert cada dia menys el dimarts.

Prat de la Riba, 85 · 93 540 30 91

Al Camí Ral!

Vine-hi i tasta'ns

h o b e s t r i A n o b e r t a

Les cartes de la Bústia Oberta cal que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i es publicaran amb el nom i cognoms de l'autor o inicials. En cap cas no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mandrà correspondència amb els seus autors.

FIBRA ÒPTICA

L'altre dia van trucar a la porta de casa meva per dir-me que per la meva façana passarien un cable de fibra òptica. Em van demanar que signés un paper conforme hi estava d'acord. Jo vaig dir que no i no vaig signar al·legant que per la meva façana ja passaven sis cables i hi havia dues caixes penjades. Ja en tinc prou! Quan hi ha avaries et deixen els cables mal posats i tot queda brut!

Aleshores em van dir que tots els veïns havien signat i que jo els perjudicava amb la meva negativa. Però ara jo penso que és al revés. Quan vaig parlar amb els veïns em van dir que ells havien signat pensant que els traurien els cables que ja hi havia i no que els n'afegirien un.

Així que nosaltres tindrem les molèsties i la Telefònica tindrà els diners!

Montserrat Valldeperas

ACLARIMENT:

En el n. 17 del setmanari *L'Abans* apareix una imatge, concretament a la part superior de la p. 295, amb un peu de foto incorrecte. Si bé la padrina és Maria Busquets, el nadó batejat no és Imma Vilanova Renter. D'una banda, l'Imma no va ser batejada al Masnou per mossèn Nicolau sinó a la ciutat de Girona; i d'una altra, els seus padrins vam

ser una noia de Girona i jo mateix. A la foto el qui realment veiem és el meu altre nebot, Francesc Llimona Renter, amb Maria Busquets, àvia i padrina per part dels Renter, i Rafael Molina, oncle i padrí de la banda Llimona.

Francesc Renter Busquets

DE QUI ÉS LA VORERA ENTRE CARRETERA I VIA?

Aquesta pregunta ve donada pel problema amb què em vaig trobar en fer el reportatge de les imatges actuals per a la passada exposició *EL MASNOU... amb 50 anys de diferència*, que havien de completar les fetes per la Teresita Torres des del mateix indret ara fa 50/60 anys.

Si ja era prou difícil de saber el lloc on havien estat fetes moltes d'elles a causa del canvi sofert pel paisatge urbà de la vila, més ho fou per altres raons que l'esmentada, que tot seguit comentaré.

Els problemes d'introduir-se en aquesta vorera comencen ja en cercar els pocs llocs per on es pot penetrar, tals com: des de l'estació del Masnou, del baixador d'Ocata, des d'un pas subterrani del costat d'Ocata, que alhora serveix per poder agafar l'autobús, etc. I quan hi ets, què us penseu que et trobes?, doncs de tot i res de bo. D'entrada la vorera és més estreta que

l'antiga, ja que té la protecció de formigó arran de calçada. Després que la vorera hi ha restes de ciment, segurament de quan la feren. També hi ha pedres soltes, rajoles trencades, etc. I per acabar-ho d'adobar, els ciutadans incívics motoritzats que hi circulen pel costat hi tenen un abocador de primera per llençar-hi llaunes, ampolles etc. I com a guinda del pastís, uns altres incívics i marxans, segurament a les nits de disbauxa hi tenen el W.C. ideal. Bé, ideal no ho sé, ja que, quan s'hi aclofen, deuen treure el cap i els poden veure; és clar que, a ells, tant els deu fer. O sigui que passar per aquest indret de la vila, tot i que no està habilitat com a vorera, és, si més no, una veritable gimcana, a la qual a cada pas et jugues, com a mínim, trencar-te la crisma o quedar ben calçat.

I ara anem a la pregunta que encapçala la carta. A QUI PERTANY, O DE QUI ÉS COMPETÈNCIA, EL MANTENIMENT DE LA VORERA? Si no és de ningú, valdria més suprimir-la i així poder guanyar un tros d'espai en profit de la carretera.

Joan Muray

ELS CONVERGENTS DEL MASNOU I LA INDEPENDÈNCIA

Quan a mitjans dels anys setanta un grup de persones de la Vila decidírem fer política, empesos per la voluntat de servei al Masnou i a la seva gent, albirant la fi de la dictadura, ho fèiem al voltant d'un ideal comú, en aquells moments una utopia, la llibertat de Catalunya. I vam triar Con-

vergència Democràtica de Catalunya precisament per això, per aglutinar al voltant d'aquesta idea gent de tota mena de classe social, i de diferents ideologies, i també perquè es configurava més com un moviment civí que com un partit polític clàssic, on es fuig, encara, de dogmes de fe inamovibles quant a organització social, on es procura tenir un sentit pràctic de la gestió pública, on el principal són les persones i l'aglutinant la nostra llibertat com a poble. Des d'aleshores ens hem adaptat a totes les circumstàncies que ens permetessin avançar cap a la plena sobirania del nostre País, hem estat presents, si no al davant, de totes les iniciatives catalanistes, sempre expressades amb pau i llibertat. I ara, per tant, també en el procés més important i engrescador de la nostra societat en els últims tres-cents anys. Sí Sí.

Marià Aran i Gonzalez

DECISIONS

Senyor President de Gent del Masnou, Quan veig les "decisiones" que alguns òrgans de govern, executius o legislatius o judicials, han pres contra l'existència dels Països Catalans o contra la unitat de la llengua catalana, em ve al cap aquell ajuntament de temps anticlericals que va "decidir" per votació que Déu no existia. Encara bo que no van "decidir" que la Terra era cúbica o bé que la ignorància supina no existia!

Atentament,

Esteve Pujol i Pons

GENT AMB GENT CONVERSES

Carles de la Torre UN ENAMORAT DE LA VIDA ... m'agrada deixar empremta

L'extraversió i erudició de Carles de la Torre el fa transparent, la seva sinceritat el delata com a l'home polifacètic que és; però la seva experiència vital, la seva tenacitat i el seu rigor didàctic fa que en qualsevol tema que enceti transmeti optimisme, ensenyament i saviesa.

Qui ets tu?

Un enamorat de la vida! La vida és una mestra excel·lent, però massa sovint nosaltres en som uns deixebles poc aprofitats, ens resistim a aprendre el que l'existència ens ofereix. Ens passem de llestos perquè som jutge i part i no ens adonem dels nostres punts febles.

Ets un generalista, oi?

Déu n'hi do! Però no per presumpció. Als onze anys justos vaig començar a treballar, vull dir treballar portant cèntims a la meva mare! Però si hagués pogut escollir, si hagués tingut la facilitat com han tingut molts dels nostres fills i hagués pogut triar allò que diuen: "ciències o lletres", jo hauria dit "lletres". Sóc humanista o, dient-ho més planer, sóc home social, i ara més que mai, que em veig compromès en la política del moment quan la societat està immersa en la crisi, que ja no és solament econòmica, ja que té un rerefons més greu en tot allò que trastorna els valors.

Et sents transcendent com a persona?

Sí! Es clar que sí. Tots hauríem de ser-ho! L'impuls de l'esperit és inevitable, estimar els altres, sentir-me útil. El que faig amb els nanos, la meva dedicació als nois i noies... puc semblar presumptuós, però m'agrada deixar empremta; en això el meu feminisme m'aboca a reconèixer el paper pedagògic actual de les dones; ja saps, actualment la dona és majoria en l'àmbit de l'ensenyament públic i privat i són elles les qui marquen l'impuls intel·lectual dels qui, sent petits, es formen per ser adults.

Això deu respondre a l'instint maternal inherent a la dona, oi?

Potser som nosaltres els qui hem perdut el rol instintiu de mascles. Per a nosaltres era molt fàcil el paper de caçadors

dels primers *homo sapiens*; la dona és la mestra natural des del principi de la humanitat. Ara nosaltres ja no cacem, literalment hem estat massa temps creient-nos que portant part del salari a casa ja acomplim el rol paternal. L'impuls sexual ens domina i ens aboca a un masculisme de privilegi intolerable per a la dona, i ara són elles les qui, tenint fills, també cacen. En això tots som una mica perdedors; la dona no pot renunciar a la potestat de poder ser mare en un món dur en què molts homes ja no són caçadors aptes per garantir el menjar de la família; és la dona la qui és mare i treballa, la qui assumeix la responsabilitat de tirar endavant. A vegades dic a les mestres "quina sort teniu de ser una influència tan transcendental i cabdal en la vida i el desenvolupament futur d'una gran majoria dels vostres deixebles".

Quin és el quid d'aquesta qüestió?

Depèn: quan fem les coses amb ganes, amb vocació i inspiració, acaben fent-se en bona part altruísticament i aleshores és quan prenen transcendència per a l'esperit. La complementarietat de la parella és un ideal de futur per tenir fills i educar-los.

Si haguessis pogut estudiar de jove, on t'haurien portat les lletres?

A la meva generació la universitat ens va reobrir les portes per als qui érem més grans de vint-i-cinc anys, només ens calia demostrar el grau d'aptitud que havíem adquirit vivint al carrer i haver fet fecunda la vida laboral. Aleshores vaig escollir Relacions Humanes i Sociologia; havent aprovat a la vida vaig també titular-me acadèmicament.

Vas encertar? Aquests estudis, van omplir les teves expectatives?

No em vaig equivocar, intuïtivament aquella oportunitat encaixava amb la meua vocació. Jo he arribat a la conclusió que a la vida hi ha cruïlles bifurcades que, en agafar una direcció o una altra, poden portar a l'èxit o al fracàs. Pots encertar-la o errar-la, però hi ha moments de grans decisions que cal percebre i aprofitar. Tanmateix vull reconèixer que hi ha decisions importants que prenem per impuls, amb irreflexió aparent, però que són el resultat de la tenacitat i de l'esforç; he tingut la sort d'equivocar-me en coses i adonar-me'n a temps per rectificar.

Parles d'errors professionals o amorosos?

Els amorosos han estat inevitables; a mi m'ha fascinat sempre la bellesa estètica; i l'embolcall de la dona és un atractiu apassionant al qual no m'he pogut resistir, ni ganes, a vegades desencertadament; d'aquests errors, n'assumeixo la totalitat, o mínim, la meitat.

Em deies que ets un home social!

Sí! En bona part i a mesura que em vaig fent gran en sóc més conscient; l'empatia potencia el meu altruisme més desinteressat, una mena de mística espiritual quasi religiosa. En realitat, la dualitat entre la humanitat de Jesús, el Crist, i el missatge que ens va deixar, latent en la societat actual, crec que és motiu d'una profunda revisió contínua.

Doncs també ets un home religiós!

No sóc un missaire, però crec en el sentit més transcendent de la vida. Sempre m'han impressionat les vides exemplars, els herois i les heroïnes anònims. Potser provocho una pregunta retòrica: "com els he conegut si són anònims?": per naturalesa sóc feminista, els homes que hem viscut enmig de dones, en el meu cas, a més dels meus tres germans, han estat la mare i dues germanes, la Glòria i la Maria. Això ha fet que visqués tota la joventut implicat amb elles, tant pel que fa als moments de felicitat

citat com els moments de tràngol, els seus primers amors, els seus patiments i els seus criteris davant de les discrepàncies de parella han equilibrat molt positivament el meu caràcter instintivament masculista, aquell impuls que ens fa semblar brètols. Enmig de totes les biografies que he llegit, tinc predilecció per Florence Nightingale, coneguda com "la dama de la llanterna", que fou inspiradora d'Henri Dunant, fundador de la Creu Roja Internacional, i que a la guerra de Crimea, estic parlant del 1854, va revolucionar la infermeria de guerra, que va fer baixar notablement la mortalitat de soldats per tifus, febre tifoide, còlera i septicèmia.

Hi ha influències esotèriques en el teu santuari íntim?

En García de la Mora, un professor psicòleg que vaig tenir, deia "Hi ha misteris a la vida on proliferen els gurus de la pseudociència". Són posicionaments que respecto, tothom sap que la fe mou muntanyes! Hi ha malalts terminals que es curen amb la fe.

Parlant de moure muntanyes, com veus el País?

En una classe, i torno al meu admirat García de la Mora, ens va fer d'endevinar la data d'una carta, que més o menys venia a dir: "*Els meus alumnes se'n riuen de mi a la meua esquena, no em respecten ni mostren seriositat davant els meus ensenyaments, no sé on anirem a parar, francament he decidit retirar-me de professor, presento la meua dimissió*". Ningú no va aproximar-s'hi, ja que era un clam molt present i tothom el va datar en el segle XX. Doncs aquella era la dimissió d'un professor al prior de la Universitat de Lió l'any 1482. Totes les èpoques han estat marcades per discrepàncies generacionals. Accepto, doncs, els esdeveniments com una evolució natural i inevitable, sobretot perquè davant de la majoria dels problemes sistèmics de la societat em seria difícil adjudicar solucions viables.

Potser ens cal reconèixer la falta de raó dels adults?

Potser convé el revulsiu generacional de la falta de raó: Només cal veure el que va passar amb el racionalisme del

Despotisme Il·lustrat, on la raó imperant dels estudiosos era eclipsada per la supèrbia i el cinisme paternalista de com s'administrava el poder de les monarquies que predicaven "Tot per al poble, però sense el poble". Tampoc en això no ha passat el temps, o és que ara la supèrbia no es dóna la mà amb el poder? Un brou de cultiu que fa que gent sense gaires llums, entre la banca, el món immobiliari i la política, ha fet grans fortunes; el poder i els diners han estat sempre més al costat de l'ocasió que fomenta la ignorància del llest que del coneixement i del saber.

Has pogut acomodar el teu entorn social sense sentir-te un solitari o un infiltrat?

Sol no he estat mai, tinc uns fills extraordinaris, que me'ls sento a prop, fins quan per raons diverses han de viatjar lluny o perllongadament. Sortosament tinc molts amics entranyables i amb l'edat també s'aprèn a dir que no; hom acaba seleccionant i freqüentant el clima social que li sembla més adient. Tenim la llibertat de ser selectius! Jo em sento molt bé en el meu entorn, que és ampli i molt versàtil. Cal blindar adequadament els espais de la intimitat més hermètica, la qual comparteixo només amb amics molt discrets. Em sento, de veritat, un home afortunat a la vida.

És que tu creus en la sort!

Què vols que et digui ara? No exagero si dic que m'he passat la vida treballant en feines que han estat vocacionals i n'he gaudit gairebé com un oci. La música, quan al 1961 amb els meus germans creem el conjunt "Los Cuatro de la

Torre", una etapa bohèmia, entre concerts i *bolos*, i donem alegria a les parelles balladores. Ben segur que trobaríem molta gent que van enamorar-se al so singular que vam quallar els quatre de la Torre. Però també les meves tasques professionals han estat en àmbits de gestió estrictament empresarial, l'esport, la banca, el món immobiliari... Però bé, la sort és haver nascut aquí i en el si d'una família; malauradament hi ha massa llocs al món on el fet de néixer-hi ja és tenir molt mala sort.

Però a més a més tu estàs en actiu; en quants fronts labores encara?

Dedico una bona part del meu temps a l'Aula Universitària del Masnou. Les deu persones que componem la Junta Directiva i jo com a President vivim l'emoció i el goig de poder oferir actes de divulgació amb ponents de la màxima solvència acadèmica. Els 170 socis que tenim, la majoria dones, amb la seva assistència incondicional, són el testimoni de les inquietuds i afany de saber que hi ha al poble.

A més a més, pintes i fas exposicions?

La pintura és la vocació perenne; a part de les meves exposicions periòdiques que vaig fent, aquesta veta artística, autodidacta, m'ha donat les majors satisfaccions. Fa anys que faig classes d'iniciació al dibuix i a la pintura a tots els cursos de primària del Masnou. Ja són centenars els alumnes que hi han passat i de ben segur que amb mi alguns d'ells o elles han trobat la seva vocació en les arts del disseny o de la pintura... aquest és el meu millor premi.

Porto

Joan Maresma Duran

Porto, coneguda en altres llengües com *Oporto*, literalment *el port*, és la segona ciutat de *Portugal* i en la seva àrea metropolitana hi viuen uns dos milions de persones. El desembre de l'any passat vam tenir l'oportunitat de ser-hi. Una ciutat ben agradable. Un lloc per viure-hi, tot i que sóc conscient que no és el mateix visitar que viure-hi.

Com moltes altres ciutats europees *Porto* és una ciutat antiga que en els últims temps –abans que arribessin els anys de les vaques magres– va rebre importants inversions en infraestructures, obres públiques i restauracions de diferents edificis.

Es diu que aquesta ciutat té un cert aire britànic, ja que és aquí on es van assentar els comerciants de vi anglesos. I també hi ha un proverbi que diu que *Braga reza, o Porto trabalha, Coimbra estuda e Lisboa diverte-se e gasta*. No fa falta cap traducció, em sembla. Fins i tot hi podríem trobar alguna analogia...

El centre històric de la ciutat és *Patrimoni de la Humanitat* i a la ribera sud del riu *Douro* s'hi troben els famosos cellers de vi, tot i que el terme municipal és el de *Vila Nova de Gaia*. Ens va agradar molt aquesta ciutat. Una ciutat petitat, agradable, persones educades i amables, relativament barata –molt més que *Rio*; però la ciutat *carioca* s'ha convertit en un lloc

més que car– i amb una gastronomia excel·lent.

Val la pena la *Torre dos Clérigos*, una església barroca amb una torre de 1732 on es puja per una escala de cargol no apta per a qui pateix del cor. Des del capdamunt, vistes sensacionals de la ciutat, dels ponts i de la desembocadura del *Douro* a l'*Atlàntic*, ja lluny. Tot és ben agradable i bonic en aquesta ciutat: l'elegant catedral, que comença amb el romànic i segueix amb el gòtic, l'estació de tren de *São Bento*, famosa per les seves parets cobertes de rajoles de temàtica històrica, l'extraordinari pont de *Luiz I* o de *Dom Luiz*, un pont metàl·lic construït a final del segle XIX per l'enginyer belga *Teófilo Seyrig*, col·laborador de *Gustave Eiffel*, el magnífic interior de l'església de *São Francisco*, ple de retaules de fusta noble daurada de les acaballes del segle XVII, agafar un tramvia de quasi 100 anys i arribar on el *Douro* mor a

l'oceà, la *Casa da Música*, un auditori modern i encisador o simplement passejar per la zona dels cellers i dinar un *bacalhau do Porto* per llepar-se els dits.

Vam poder acostar-nos també a *Braga*, una ciutat de més de 2000 anys, la *Bracara Augusta* dels romans. No obstant, és coneguda aquesta ciutat pel seu barroc superb, esplendorós, admirable. Ja erigit amb la plata que venia del *Nou Món*. A uns 5 quilòmetres hi ha el *Santuário do Bom Jesus do Monte*, un santuari de diferents períodes acabat el segle XVII, cèlebre per la famosa escalinata monumental –*Escadório do Pórtico* el seu nom–, que salva un desnivell de 120 metres i que ha influït en el Brasil colonial. Els pelegrins pugem les escales zigzaguejants i la culminació de l'esforç és el temple situat al capdamunt.

Vam visitar també *Guimarães*, petita ciutat coneguda com *o berço de Portugal*, el bressol de Portugal. Però no em va agradar. Massa restauració. Massa maco i polit tot. Potser hi ajuda el fet que hi va estiuejar *António de Oliveira Salazar* els anys 40 i 50 i va manar fer una restauració que em va recordar el castell de *Disneylandia* salvant les distàncies.

Pocs dies a Portugal, que em van semblar alegres i festius. Escoltant –i de vegades no entenen– el portuguès de la metròpolis, molt diferent del de la colònia.

P.D. El dia 16 de març la tia Rosa en fa 85. Moltes felicitats.

Cròniques

Inauguració a Barcelona de la Plaça Vicenç Albert Ballester

Joan Muray

Historiador i biògraf de Ballester

Sí, per fi, després de 76 anys, Barcelona, el Cap i Casal, capital de la nostra nació, per mitjà del seu Ajuntament, ha complert el que va deixar pendent arran de la mort d'aquest insigne patriota l'any 1938 l'Ajuntament d'aleshores: honorar com es mereix aquest home, que en 66 anys de vida va fer tantes i tantes coses, i totes positives, i no només la de ser el màxim impulsor de la bandera catalana estelada, fet pel qual ara és més conegut.

Havia fundat l'*Escola Mossèn Cinto* per a l'ensenyament de la mainada, i en català, que també va presidir. Presidí també l'*Associació Catalana de Beneficència*, dedicada a ajudar els represaliats catalans. Va crear i dirigir el *Comitè Pro Catalunya* per promoure la difusió dels drets del poble català arreu del món. També va presidir l'associació *Unió Catalanista*. I fundà i publicà el setmanari satíric *La Tralla*, que amb les seves fuetades destapava les mil i una malifetes i barroeries que els de sempre llançaven (i llancen) sobre Catalunya i els catalans.

Tot això a més de la seva activitat comercial, una d'elles la que va dur a

terme com a capità de la marina de vela masnovina del vuit-cents.

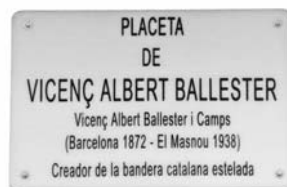
El seu nom fins fa ben poc era proscribit, fins que al 2008, amb motiu del centenari de l'estelada, es va crear una Comissió els membres de la qual començaren la tasca de divulgar tot el que havia fet. També des de la nostra associació, hi hem aportat la nostra part, ja que, a més dels diversos escrits d'aquest autor al butlletí, també li dedicarem l'exposició del Centenari de l'Estelada.

Diverses poblacions catalanes ja han començat el camí per honorar-lo. La primera ciutat que li dedicà un carrer

fou Vic (Osona), després vingué Girona (Gironès) i ara la capital.

¿FINS QUAN HAUREM D'ESPERAR AL MASNOU PERQUÈ EL POBLE ON VA VOLER VIURE, HI VA TREBALLAR, HI VA MORIR, A MÉS DE DESCANSAR-HI LES SEVES RESTES, LI DEDIQUI UN ESPAI?

ELS TRES TOMBS *Jordi Milà*

Els Tres Tombs se celebren a l'entorn de la festivitat de Sant Antoni Abat, 17 de gener, i és, després de la Cavalcada de Reis, la primera festa popular de l'any. El ritus principal consisteix a fer tres voltes amb els cavalls, carros i altres animals de tir o mascotes per l'interior de la població. Antigament es feien tres voltes al voltant d'un espai on s'encenia una gran foguera. Una

vegada el cristianisme va tenir major presència, els tombs es van fer al voltant de l'església o, en el seu defecte, de la imatge del sant, des d'on es feia la benedicció dels animals.

Feia anys que al Masnou no se celebrava aquesta festa i havia quedat oblidada, però els veïns del carrer Sant Rafael han aconseguit, des del 2010, tornar aquesta festivitat al Masnou; i amb molt d'èxit tant de participants com de públic.

Desitgem que es puguin mantenir Els Tres Tombs durant molts més anys al Masnou, gràcies a la gent emprenedora del carrer de Sant Rafael i, especialment, a la persona que ho ha promogut.

Històries de la vila

Joan Muray

CARRETERA DEL MASNOU A TEIÀ – 1894

La carretera que mena del Masnou a Teià i que arrenca a tocar del torrent de Riquers, que fou l'antic camí, fou construïda l'any 1894.

Actualment se'n diu popularment *la vella*, ja que fa uns anys se'n féu una altra, que comença fora del sector urbà de la vila i puja paral·lela a la riera de Teià.

N'he recuperat la crònica apareguda en un diari de l'època (1), que fa esment de la seva inauguració, feta per les festes de l'Assumpció, Festa Major d'estiu (la d'hivern era i és la de Sant Martí).

L'obra, com podeu comprovar per les fotografies, era tota feta sense cap mena de maquinària, ja que aleshores no n'hi havia. Per tant es féu a sang com es deia o, millor dit, a base de suor, la de la part humana, a pic i pala, i l'animal dels cavalls que traguaven materials amb els carros.

Aleshores, qualsevol obra requeria un gran esforç, com podeu veure a les imatges. El rebaix d'un turó, avui dia resol't ràpidament per mitjà de maquinària, ja implicava un munt d'hores de treball molt dur.

La crònica d'aquest diari, feta fa cent dinou anys, es caracteritza per la seva forma ampul·losa i afalagadora amb les autoritats, pròpia de cada premsa afí a les seves idees. Només a la premsa satírica s'hi pot trobar, a voltes, el sentit real dels fets, tot i que aquesta també estava a mercè de les idees dels seus editors. Per tant, mirarem de fer-ne, a més d'una traducció acurada, una transcripció correcta, tot i que segons la línia emprada aleshores, conservant-ne alguns trossos, els més sucosos, en la llengua en què fou escrita.

Comença fent una descripció desfent-se en elogis del poble:

No son muchos los que saben que este pueblo de Teyá es un pueblo especialísimo; que pocos serán los que puedan compararse en la sabia y patriarcal manera de gobernarse y

Vista general de Teià (1914), on començava la carretera. Tot i no ser de l'època que ens ocupa, poc havia canviat. Hi podeu veure la carretera de terra de la qual hem parlat.

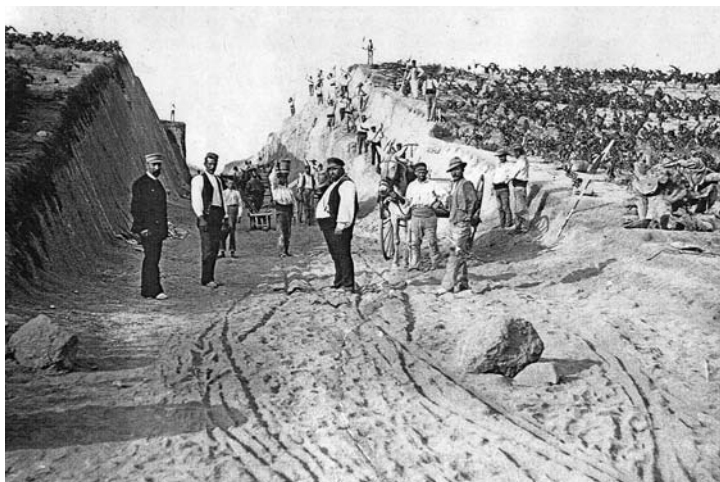
en la dichosa paz y tranquilidad de que sus habitantes gozan.

Ens diu que aleshores Teià tenia de dos a tres-cents veïns i que tots vivien en cases soltes construïdes al bell mig de tarongers, escampades per les voreres d'una vall tancada, orientades de mil formes, amb un fort sentiment de llibertat i un exclusiu sentiment de les pròpies comoditats, únicament comparable a la independència i tranquil·litat dels seus habitants.

Com veieu, tot i la traducció, en aquell temps tot deuriem ser flors i violes.

Continuen les meravelles. Diu que allà

no hi ha pobres ni qüestions (?). Que no se sap de ningú que demani almoïna i raríssimes vegades se sent parlar de baralles ni de plets. Diu també que, quan hi ha alguna malaltia o desgràcia en una casa i se'ls acaben els recursos, sempre hi ha algú (*como Dios manda*) que ho soluciona sense que se sàpiga qui ha estat el benefactor. Si amb aquells recursos no n'hi ha hagut prou, diu que el rector, al mig de la missa, ho diu al poble així: *Va á pasarse la bacina per una causa de necesidad*, i es passa la bacina bo i escoltant-se el dring metàl·lic de les

Imatge de 1894 de les obres per condicionar el terreny, al sector de la cruïlla.

Un altre sector de la mateixa carretera i època

almoines que s'hi dipositen.

Diu que, quan s'imposava alguna millora al poble, tot s'arranjava a la bona de Déu (?), no trobant-se per dur-la a terme altre obstacle que els tradicionals deguts al paperam que manté la *benemèrita administració central* (2). La generació anterior a la d'aleshores havia pres ja unes mesures per a aquests problemes, que, deien, honren un poble i el fan referent per a la resta. Veient que tant l'administració local com governativa només posaven bastons a les rodes, crearen entre els principals de la població la *Companyia de la Carn*, que tenia cura de comprar ramats, sacrificar-los i vendre'n la carn amb total independència de tota funció pública, però amb l'obligació que tots els beneficis obtinguts estiguessin només a disposició del poble.

La Companyia, d'acord amb les autoritats locals, té compte de la distribució d'aquests fons. Un dia es millora l'església, un altre es posa l'arbrat de la riera o s'arranja qualsevol desgràcia local. Darrerament (aleshores) aquests fons són els que serveixen per construir la carretera veïnal (3) del Masnou a Teià, segons la concessió feta per la Diputació (4).

Després d'això es desfà en elogis sobre el sistema i dels qui n'estan al front.

Diu que el rector d'aleshores era Mn. Ferran Sellarés, home de lletres i de món, que no s'endevinaria en un poble com era Teià. Sembla ser que hi fou destinat per refer-se d'una greu malaltia, gràcies als bons aires del

poble.

L'Ajuntament, el regia en Josep Puigoriol, home jove i amo de l'empresa de blanqueig, així com de folgada posició. Diu que era home de poques paraules i de grans fets.

De Jutge hi havia en Gabriel Bosch, home gran i molt estimat i respectat pel poble. Diu que sabia agermanar el patriarcalisme antic amb els horitzons moderns que s'albiraven.

I, a la Secretaria de l'Ajuntament, hi havia un altre home jove, el teianenc Josep Andinach, que continuà la tasca que ja féu el seu pare. Deia que era home decidit i entusiasta de la seva feina. Hi ha una frase d'un alt funcionari públic que deia: *Hombre, paréce-me demasiado secretario para Teyá*. Arribat a aquest punt, el cronista s'adona que duia ja dues terceres parts de la crònica i encara no havia parlat de les festes que feren per celebrar l'acabament de la carretera.

Deia que la festa de l'Assumpció no

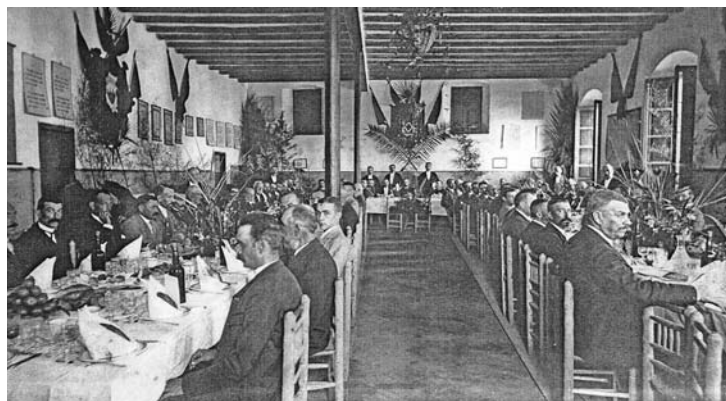
era la principal del poble; però que, aprofitant la festa amb el fet d'haver acabat les obres de la carretera al Masnou, l'alcalde havia organitzat una sonada festa, ja que aquesta obra era la nineta dels seus ulls, en la qual s'havia trobat també amb obstacles, entre ells econòmics, i que n'hi havia fins i tot posat de la seva butxaca. Un cop que els recursos estaven esgotats va dir: *Ahont no arribi'l poble, arribo jo*. Les festes foren generals de la població així com dels estiuejants que hi tenien casa.

Diu que el dia assenyalat tots els arbres de la riera, quasi totes les torres i terrats de les cases, finestres i balcons, l'església i l'ajuntament eren curulls de banderes (5). Que retrunyia a l'aire el toc de festa de les campanes i de les salves d'artilleria, que, diu, fou obra dels estiuejants.

A les nou, segons disposava el bonic i ben compost programa de festes, va sortir de la parròquia el rector acompanyat de molts vilatans i de les autoritats locals, i s'encaminaren tots cap a la carretera fins al peu de la creu de terme, on reberen l'ajuntament del Masnou, que en ple havia estat convidat.

El rector, després d'una cerimònia de rúbrica en un improvisat altar, va beneir la carretera i la comitiva va tornar cap a l'església, on es va cantar un ofici solemne acompanyat de l'Orquestra Escalas. Durant el sermó, el doctor Sellarés va lluir les seves facultats oratòries tot lloant l'Assumpció.

L'Ajuntament va obsequiar les autori-

Sala de les escoles on es va fer el dinar per celebrar l'acabament de les obres de la carretera, l'agost del 1894.

tats provincials assistents, el municipi del Masnou, la resta d'autoritats locals, els barcelonins que hi passaven l'estiu i tot el poble, disposant un gran banquet de cent coberts, servit pel famós mestre de cuina Jean Pince. Aquest banquet constava del següent:

– Arròs a la portuguesa, pastissos de la Reina i filets a la Godart, amb vins clars del país.

– Lluç a la maonesa, amb vi Sauterne.

– Paó trufat i pernil dolç, amb vi de Xerès.

– Capons de Mans, amb *champagne* Jules Mum.

– Biscuit *glacé*, fruites i dolços variats, amb vi ranci del país.

– Cafè, conyac, *chartreuse* i havans de les primeres marques.

Continua parlant de les excel·lències del tiberi; ara diu com estaven disposats la taula i el local on es va celebrar. Fou a la gran sala de l'escola municipal i hi havia gran quantitat de flors i plantes decoratives guarnint-la. Presidia la festa l'alcalde junt al diputat provincial pel districte en Darius Romeu, mossèn Sellarés, el diputat a Corts en Carles Godó, l'alcalde del Masnou n'Agustí Maristany i Sensat, l'exdiputat en Pere Genové i Colomer (6), el Jutge de Pau Gabriel Bosch, i Josep Gassó i Conrad Monner, estiuejants i pertanyents a l'Ajuntament de Barcelona.

En aquest punt, el cronista es disculpa del que s'ha allargat i que pràcticament no li queda espai per esmentar els brindis, que, diu, per sort foren pocs i curts. Ho féu el senyor Romeu; després el senyor Genové, que va dir coses molt bones i gracioses; el doctor Sellarés; i clogué l'acte el secretari, senyor Andiañach, donant les grà-

Dibuix (de Josep Delhort) de la societat La Calàndria, carrer on la carretera sortia al Camí Ral, ara N-II.

cies a tothom.

Es completaren les festes dels dies 15 i 16 amb el repartiment de diners a les famílies que ho necessitaven, fet pel rector i encarregat pels estiuejants i l'ajuntament. La riera estava il·luminada amb fanals xinesos. Es feren focs artificials de la casa Tarruella i Berg, així com s'enlairaren molts globus, *fantotxes* (?) i bengales a càrrec dels estiuejants. Hi hagué també: jocs de cucanya i de *sortija* (?) i grans balls a l'envelat muntat per Baliarda, on actuà l'Orquestra Escalas, això a càrrec de l'Ajuntament.

Fins aquí aquesta crònica del diari, crònica que representa que es feia per informar de la nova carretera entre Teià i el Masnou, la qual, encara que fos de terra (aleshores totes ho eren, menys les calçades romanes), era una millora per a ambdós pobles, ja que sempre és millor una carretera així que pujar per una riera o torrent com s'havia fet fins aleshores. Crònica, però, que com heu vist quasi no en parla i sí, i profusament, de les

festes i especialment del tiberi. Els temps no han canviat gaire, ja que ara molta gent parla molt de sortides, però del que es recorda més és del que van menjar.

NOTES

- 1- Diari LA VANGUARDIA del 18 d'agost del 1894. Crònica signada per E. S.
- 2- Amb 119 anys no s'ha avançat gaire.
- 3- Aquesta carretera aleshores era només de terra, com ara podem veure les pistes de muntanya.
- 4- Aquest sistema teianenc deuria anar força bé als governs. Ells concedien el permís i no els costava ni cinc.
- 5- No diu de quines banderes es tractava, però ja podeu suposar que no era la nostra.
- 6- Pere Genové era masnoví i tenia el títol de doctor en farmàcia. La seva casa és la que fa xamfrà als carrers de Joan XXIII i Buenos Aires.

FONS CONSULTATS

- Hemeroteca del diari La Vanguardia
- Arxiu Municipal d'Història. Teià
- Arxiu-Biblioteca Muray
- Jordi Balada

escola de música
 Emma Calvo
T'agrada cantar? T'agrada el gospel?
 C/Parlament de Catalunya 28, el Masnou
 93 540 86 96 · 630 16 33 26

1964-2014

Can Ventura
 CARNISSERIA
 Romà Fabra, 18 · 93 555 73 95 · El Masnou

Les nostres famílies d'avui

Dr. Aleix Ripol Millet. Psicòleg i mediador en famílies
ripolmillet@hotmail.com 619 522 582

Com ho podem fer perquè les nostres famílies i els seus membres siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes... els fills, la parella, els avis, la llar...

URBANITAT?

Quasi cada dia, en sortir de casa, just davant del meu portal, em trobo una enorme cagada de gos. No en tinc la certesa, però em sembla que es tracta d'un noi (del gos d'un noi, suposo) a qui un dia vaig renyar, suaument, perquè havia deixat cagar al seu animal al mateix lloc.

Tot plegat em fa pensar en allò tan antic que apreníem a l'escola i que es deia "urbanitat". Jo tenia un manual d'urbanitat. Amb un text senzill, acompanyat de dibuixos, que explicava diversos comportaments que els nois i les noies havíem d'observar en el nostre tracte social. No en recordo gaire coses, d'aquell manual, però sí alguns consells, per exemple, la forma com calia besar la mà de les senyores i dels capellans, o que calia obrir la porta a les senyores grans i cedir el nostre seient al tren... Coses així.

Els manuals d'urbanitat no eren tots iguals: depenien del nivell social de l'escola a la qual anaves... Aprofitaven la matèria per marcar diferències socials: mai mitjons blancs amb un vestit, per tallar el peix mai el ganivet sinó la pala de peix, els coberts col·locats de tal manera...

Els manuals d'urbanitat es van abandonar per donar pas a normes de civisme i convivència. Un pas més. Es donaven indicacions de com conviure amb els

altres, consells per practicar la tolerància i el "bon rotlló" social. Les administracions podien aplicar sancions si no es complien les normes.

La urbanitat apuntava i apunta al descobriment i a la consideració d'un col·lectiu al qual pertanyem: a passar del "jo" als diversos nosaltres als quals estem integrats i dels quals depenem: de l'individualisme radical del nen petit (més egocentrisme que egoisme) al "nosaltres" de la classe, de la parella, de la família, de la ciutat, del país, de la humanitat... No tots arriben tan lluny! Els més immadurs es queden pel camí. Des de sempre hem integrat la urbanitat, el civisme i la capacitat de conviure en el terme "educació": és un noi molt educat, diem, passant del verb a l'adjectiu. És, crec, un pas més.

Els imperatius de la urbanitat, les normes cíviques i de convivència, haurien de ser l'embolcall de l'educació, la manifestació de l'èxit de l'educació rebuda (i transmesa). Està bé que a Alemanya hagin aconseguit que a ningú se li acudeixi deixar la caca del seu gos al carrer! Diuen que la raó és que la multa és de 500 euros; però a mi m'agradaria pensar que és més fruit de l'educació que del càstig. Una educació que ajuda que la gent descobreixi el "nosaltres", que fa que s'estimi el seu barri, els seus arbres, els equipaments,

el país...

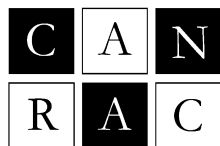
Em deia una clienta que la seva nena petita, dos o tres anys, no era capaç de llençar el paper del *chupa-chup* fins que trobava una paperera: el podia portar a la mà, enganxós, durant molta estona. Ja sé que en gran part és un tema d'hàbits... però d'hàbits que tenen en compte un "nosaltres".

Em crec l'educació a la base de la qual el que hi ha és l'ètica i no l'ensinistrament. El respecte (molt més que la tolerància!) als altres, l'interès pels col·lectius dels quals es forma part, el propòsit d'ajudar els altres (per altra banda, segurament, l'única forma de ser feliç).

El pensament i *què han fet als altres per mi? Res!* no és ni cert, ni ètic ni mentalment higiènic. Especialment quan aquesta idea és a la base de l'esperit destructiu, molt sovint propi de persones que responsabilitzen als altres dels seus problemes i dèficits.

Estaria molt content que el noi del gos de davant de casa recollís la caca per evitar que jo, o qualsevol persona que vagi pel carrer, s'embruti els peus i passi una mala estona. Una multa no la hi posarà ningú.

QUARESMA DEL 5 DE MARÇ AL 19 D'ABRIL

Tenim bacallà per cuinar i cuinat.
També tot el que necessiteu
per cuinar les vostres receptes.

www.canrac.com

Mestres Villà, 101- 93 5516 64

FRUITES I VERDURES

Comandes a domicili

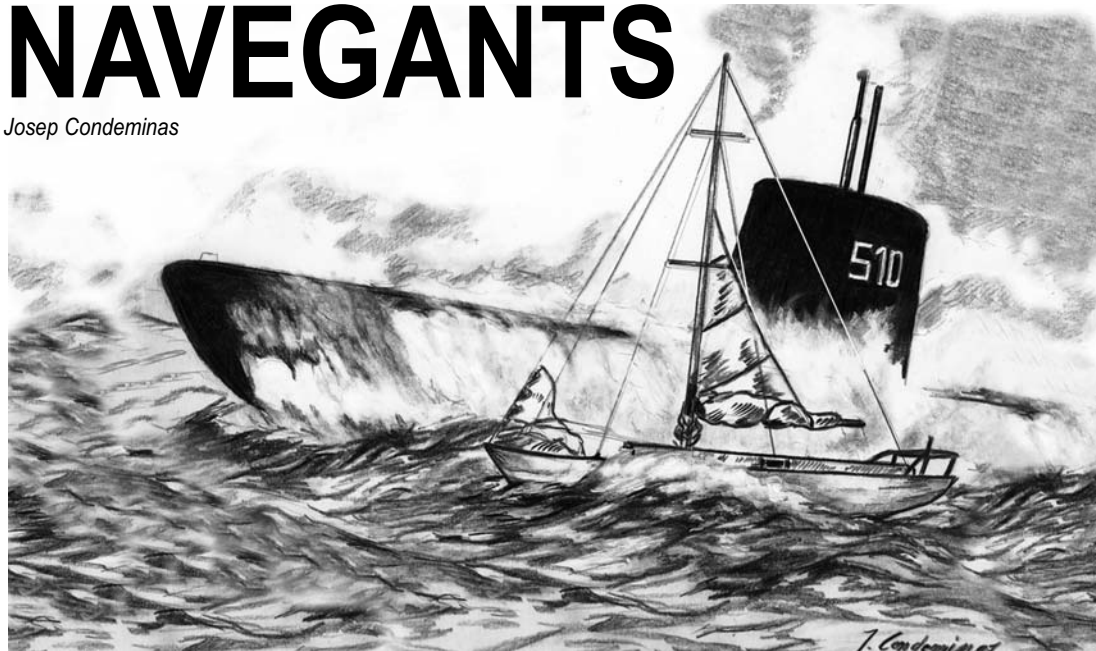
Collita pròpia

93 540 03 52

Mercat Municipal

NAVEGANTS

Josep Condeminas

Gairebé sempre que trobo Carles Maristany, col·laborador habitual d'aquest butlletí, acabem parlant del Masnou i del seu anecdotari, per no dir de la seva mateixa experiència de vida, ja que amb la seva portentosa 5memòria recorda fets, personatges i situacions que reflecteix en els seus escrits. En aquests encontres gairebé sempre li demano que em parli de les singladures amb el seu iot cap a Mallorca i viceversa, cosa a què accedeix molt amablement i amb la seva natural humilitat, sense donar-hi cap importància, però que jo trobo una verdadera aventura, tenint en compte que per a mi pujar a qualsevol cosa que suri sobre l'aigua, encara que estigui amarrada al port, ja em predisposa a una sensació de mareig. Experiències viscudes, com aquella vegada que, de sobte, va emergir un submarí a pocs metres de la seva embarcació i, encara que no va sobrepassar d'un ensurt, podia haver-se convertit en una tragèdia. Com també aquella vegada que, a poques milles de Menorca, se li va trencar una pala de l'hèlice i va haver de tornar al Masnou a vela. Un trajecte que habitualment feia en vint-i-quatre hores i que a causa de l'avaria va tardar-ne trenta-tres a arribar a port, amb la consegüent angoixa, esgotament i perill. D'alguna manera, tota la seva vida ha estat vinculada al mar i fins el més profà sap que aventu-

rar-se al medi marí comporta un risc, sobretot amb petites embarcacions; amb la qual cosa demostra que tant ell com la seva esposa, Inge, han gaudit de la navegació, a més de demostrar la seva habilitat i prudència en l'art de navegar. Sempre he admirat aquells navegants que s'enfronten al mar en solitari com, per exemple, Sir Francis Chichester que, als seus seixanta-cinc anys i amb una embarcació de vela de setze metres d'eslora, es va aventurar en solitari a fer la volta al món, proesa que la reina d'Anglaterra va premiar atorgant-li el títol de Sir.

La bibliografia sobre desastres marítims és abundantíssima. Sense anar més lluny, tinc a les mans el llibre de Jack H. Coote *Manual de supervivència en el mar*, el qual relaciona tota mena d'accidents com inclemències del temps, avaries, col·lisions, foc, esgotament, malalties, etc., amb el consegüent naufragi, però sobrevivint sempre els tripulants a la tragèdia; i, a més, proporciona una sèrie de consells, d'aquí el títol del llibre. L'autor relaciona uns cinquanta casos, la majoria d'un dramatisme extrem, i que demostren que no sols naufraguen els aficionats, els inexperts, sinó que la majoria d'exemples són de gent avesada a la navegació, amb molts anys d'experiència, la qual cosa esdevé molt significativa. Del llibre resulta molt

difícil seleccionar alguna de les històries, totes interessants; però, filant molt prim, destacaria la mala sort que va tenir la intrèpida i experimentada navegant solitària Clementina Gordon, guanyadora del *Suzanne Trophy*, premi a la regata des de l'est d'Anglaterra a Bruges, Bèlgica. Al 1962 la senyora Gordon navegava enfront de les costes de Normandia i Bretanya quan el servei meteorològic va anunciar una tempesta procedent de la zona de Plymouth. Davant d'aquest pronòstic va preferir recular i refugiar-se a Boulogne; però, en arribar-hi, el temps era tan inestable que es va estimar més no endinsar-se a l'estuari del Somme i esperar, a l'empara d'un espigó, que amainés el mal temps. Gran error! No sols el temps no va millorar sinó que durant la nit un vent huracanat procedent de terra i grans ones van llançar repetidament l'embarcació contra les roques. Les bengales que va fer enlairar en demanda d'ajuda no van ser vistes. Quan a la matinada va decidir arriscar-se, el vaixell estava tan inundat i malparat que no podia navegar. Aleshores va avarar el bot pneumàtic i, gràcies a la seva gran flotabilitat, va salvar els esculls i va poder arribar a port on va ser auxiliada. No sé fins a quin punt va influir aquesta dramàtica experiència a la seva vida; però, temps després, va ingressar en un convent.

GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT

Carles Maristany

Les tres pipes

D'entrada sembla que, si vols parlar de pipes, faràs referència a les pipes del llunyà oest americà. El dia en què l'apatxe *Ojo de pato* va fer la pau amb el sioux *Hijo del cuerno*, assegats a la vora del foc i, tot passant-se la pipa i els microbis l'un a l'altre, van firmar l'armistici amb el ritus simbòlic de fumar. Potser perquè amb senyals de fum també era possible començar una ferotge guerra tribal, segons els costums llavors imperants.

Res d'això! L'altre dia vaig adonar-me que els darrers tres pescadors que fumaven amb pipa aquí, al Masnou, ja ens han deixat sense successors en aquest afer.

En Joan Baptista Valls, en Batista de Ca La Mariana; en Joan Camps Silba, per tots conegut com en Quirze (no es tracta del taxista ni del fotògraf ni del qui feia patates fregides); i per acabar, en Carles Maristany, en Carlets; tots tres, si ningú no interposa querella al que segueix, foren els darrers pescadors del Masnou que van fumar amb pipa fins al seu traspàs.

Fumar amb pipa és cosa senzilla. Una pipa, tabac i problema resolt. El tabac, però, sí que era cosa problemàtica a la postguerra. Escàs, car, racionat, difícil de trobar fins i tot a l'estanc ja que tan sols amb la *cartilla de racionamiento* era possible d'aconseguir-lo. Qui tenia tabac no acceptava diners a canvi. Potser amb oli, patates, pa blanc, sucre, llet per a la mainada, carn, peix, xocolata i fins i tot podies fer-te amb una bossa de patates del pagès a canvi de dos pegats per arreglar les rodes punxades de la bicicleta. Inversemblant! Quan en Batista anava a la seva vinya, per fer dreuera passava travessant la propietat del veí; darrere del barri, mig amagat, tot sovint trobava un caliquenyo, mig cigar ben aprofitable, gentilesa del veïnatge, que ell agraïa amb una ampolla de vi negre

Joan Baptista Valls, de Ca La Mariana

de la darrera verema, per compensar les molèsties.

En Quirze escodrinava sempre tot el trajecte a fer i, si la sort el feia trobadís amb un cigar d'un parell o tres dits de llargada, això era més que suficient per treure's la gorra i alçar la mirada al cel amb acció de gràcies. L'exclamació en un to de sorpresa... Treta la cendra i alliberat de la punta roma, l'introduïa dins la cassoleta i, sense

Joan Camps Silba, en Quirze

apagar-ne el contingut, encenia de nou. La cassoleta amb dos focs dins agafava una temperatura, una temperatura!... l'escalfor de la qual tan sols una mà amb una pell ben adobada podia suportar.

Ara li toca al meu pare, en Carlets. Ell tenia una dentadura de les que no n'hi ha. Poc després de fer la primera comunió, van arrancar-li un queixal corcat. Mai més no va anar a la consulta del dentista. Quan va morir encara conservava completa la resta del dentat. Faig avinent el que antecedeix per fer entenedor el que segueix.

A l'estiu quan anàvem a pescar la llagosta, ho fèiem a les roques de fora. Les Escues, la Roca Llarga o els Puig Petit, el de fora o bé el de terra. El fons d'allà és de més de trenta brases i pujar les xarxes (llevar) és

Carles Maristany, en Carlets

molt costós. Més d'un cop he vist el pare amb la pipa a la boca i en un moment donat serrava la dentadura a l'enrocar-se la xarxa o guanyar força el corrent, i sentia un crac. L'extrem del broquet de la pipa restava dins de la boca i la cassoleta anava a parar al mar. El salabret salvava la situació retornant la peça a coberta. El pare feia la resta: subjectava el broquet al cargol i amb l'ajut d'una llima adient i bones manetes feia de nou la punta. Amb cada reparació la pipa quedava més curta.

Tres pipes, tres personatges, tres anècdotes, un temps difícil.

N'hi ha prou?

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Recuperació de la infantesa

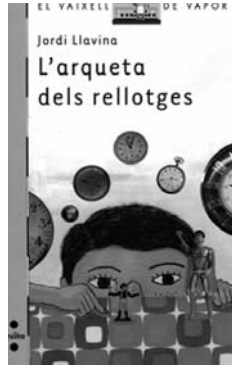
(...) l'escriptor que s'adreça als infants treballa amb els mateixos materials i amb els mateixos recursos, amb la mateixa art en definitiva, que el que s'adreça als grans. Quan T. S. Eliot, Fernando Pessoa o Vladímir Maiakovski, per esmentar tres grans noms de la poesia del segle passat, s'adreçaven als infants, ho feien amb la mateixa intel·ligència, amb la mateixa finor artística, amb la mateixa saviesa i, sobretot, amb la mateixa eficàcia, que quan escrivien per a adults. En altres paraules: no els calia deixar de ser els grans escriptors que eren per adreçar-se als més petits.

Aquests mots de Miquel DescLOT (1), m'han semblat d'allò més adients per encapçalat aquesta ressenya del nou conte infantil de l'escriptor Jordi Llavina (Gelida, 1968), ben conegut en la literatura catalana d'adults tant per la seva obra narrativa com per la poètica, ja que els hi podem aplicar sense cap ombra de dubte. Llavina, arribat als 40 anys, s'interroga sobre el pas del temps, sobre la seva vida i sobre el món que l'ha envoltada, i ho fa de la millor manera que sap: reflexionant-hi i escrivint allò que li ve a la memòria, sempre que ho consideri literàriament vàlid. No escriu pas, doncs, unes memòries en brut, no. No reelabora pas un diari íntim, no. No explica pas a raig els seus records, no. Fa un exercici d'estil, busca la forma que considera més adient per a aquell període, estructura l'obra i en pensa els recursos retòrics que hi poden ser més vàlids i crea uns perso-

nats que puguin assumir literàriament les seves vivències. El llibre de poemes per a adults, *Vetlla* (2), n'és un exemple magnífic, però també ho és la que comentem, *L'arqueta dels rellotges* (3), una recuperació literària de l'autor, a la dècada dels anys setanta, quan tenia entre 9 i 11 anys, com queda clar al llarg del text. Llavina crea una família molt semblant a la seva, els Llobera, amb un fill que quan ja ha fet els 40 anys recupera els records dels seus estius a un poblet a prop de Reus perquè els seus fills li fan dues preguntes molt concretes: "quin era el meu primer record" i "què era el primer que em venia al cap quan sentia la paraula agost." (p. 107). El pare, davant d'aquestes preguntes, no comença a explicar i a explicar, no: "Els vaig prometre que els escriuria una història per aclarir-los tot això dels records. Mentre l'escrivia m'anaven venint records nous. No, vull dir records molt vells, de quan jo era un nen, però que havia oblidat del tot, O gairebé del tot..." (p. 107-108) I ja tenim l'obra: un enfilall de records, molt ben lligats a través de 30 capítols breus, pels quals desfilen personatges com el cosí Marianet, el noi de l'escopeta de balins, la germana gran, que un d'aquells estiu per primera vegada té la regla, el forner de la furgoneta... Però sobretot hi desfilen anècdotes molt variades que demostren la qualitat narrativa de l'autor a través de comparacions, i algunes metàfores, d'allò més encertades; de descripcions detallistes, però breus, sense enfarfegar, que per això som davant d'una obra destinada als infants; de fantasies molt apropiades a l'edat; i fins i

tot de tres poemes que algunes de les anècdotes li van inspirar, ja de gran. Tot pensat i estructurat fins al detall més mínim. Valguin de mostra, aquests dos botons: la repetició, gairebé com un leitmotiv que recorre l'obra, de la història de furgoneta del forner fent

marxa enrere, o l'obertura i el tancament de la novel·la amb un vers de Vicent Andrés Estellés: "Vaig ser infant una vegada en algun poble." I què hi predomina en la infantesa del nen Llobera i, suposem, en la infantesa del nen Llavina? Doncs allò de més universal que té la infantesa: la innocència,

la felicitat esclatant, la lluminositat, els jocs, la imaginació... Tot allò que es perdrà en passar a la joventut o fins i tot a l'adolescència, com ens demostra l'esmentada *Vetlla*, en què ja predominen els dubtes i les pors, els llibres i el sexe, curiosament totalment absents en aquesta etapa.

I el títol?, es deu preguntar més d'un lector arribats en aquestes alçades: doncs és una de les nombroses anècdotes; una de les més significatives, val a dir-ho, perquè els rellotges que conté l'arqueta, trobada per casualitat fent unes obres a la casa d'estiueig, són tan variats i misteriosos que n'hi ha un que fins i tot es pot permetre el luxe de indicar-nos el temps a l'inrevés, enrere, com per recuperar-lo, com fa l'autor en aquest llibre que em sembla que caldrà llegir dins del conjunt de la seva obra i no només com una anècdota. Sens dubte *L'arqueta dels rellotges* és molt més que una concessió a la literatura infantil i espero que els estudiosos de l'obra de Jordi Llavina ho tinguin en compte i no la menystinguin, com massa sovint passa, com una obra menor pel sol fet de ser una novel·la infantil.

(1) **Miquel DescLOT:** *Amb les mans a la llengua* (conferència dictada en el IV Congrés de Literatura Infantil i Juvenil Catalana, Mollerussa, 2009). Publicada per l'AELC, Barcelona, 2010, p. 171-186.

(2) **Jordi Llavina,** *Vetlla (Un poema)*. Editorial Tres i Quatre, "Poesia", núm. 150. València, 2012. Premi de Poesia Vicent Andrés Estellés (XL Premis Octubre) 2011.

(3) **Jordi Llavina.** *L'arqueta dels rellotges*. Editorial Cruïlla (Col·lecció "El vaixell de vapor", 178), Barcelona, 2012. Il·lustracions de Marta Espinach. 110 pàgines

PASSEJADA MATINAL PEL NOSTRE ENTORN EL BOSC MÀGIC D'ÒRRIUS

Diumenge 23 de març de 2014

Organitza:

Amics i Antics Escoltes del Masnou

A les 9 del matí sortida des de la plaça Marcel·lina Monteyts del Masnou amb cotxes particulars cap a la Roca del Vallès, demarcació d'Òrrius. Si no podeu portar cotxe hi ha un nombre limitat de places disponibles per acompanyar-vos-hi.

Per a més informació podeu contactar amb Francesc Montañá al tel. **629 098 764** o bé a: **francesc.montana@angelini.es**

Dificultat Tècnica: Fàcil

Temps: 2 hores 30 minuts

... Només accedir al bosc descobrirem entre l'arbrada una gegantesca massa granítica amb un espectacular elefant d'enormes dimensions, i a pocs metres, sobre un monticle de terreny que ens recorda un altar una gran roca tallada amb dos caps contraposats. D'una banda s'aprecia el rostre del que sembla un indígena americà maia o inca, i per l'altra, la cara d'un moai característic de l'Illa de Pasqua ...

Demanem puntualitat

Activitat oberta i gratuïta per a tothom

Durant el trajecte es donarà esmorzar a càrrec de l'organització.

akelamasnou@gmail.com

akelamasnou@hotmail.com

Arran de sòl

Pledebuit

Us he dit moltes coses al llarg dels anys (per la tardor en farà vint), però mai us havia dit que sóc un OAC (observador analític crític). De tan empedreït que sóc, ja ratllo aquella línia vermella que mai no hauríem de traspassar.

Potser, com a excusa, us hauria de dir que m'hi he tomat per una necessitat, ja que, per contar-vos el que veig i no em plau, al llarg d'aquests anys he hagut d'aguditzar l'instint.

Ja que surto a caminar per inspirar-me i fer aquesta columna, ho faig a tothora i a tot dia i, és clar, veig de tot. Aquest mes us comentaré les meves observacions segons dia i hora.

Si és un matí feiner, veus més masnovins que en altres hores i dies. Pots saludar més gent. Sovint no arribes a destí, ja que comences a trobar *romegueres*.

A la tarda, també de dia feiner, no hi ha tants coneguts; i, si és més tard de les cinc, el que veus és molt de jovent i canalla.

Els caps de setmana ja és altra cosa. S'han de dividir, a més de matí i tarda, en si és dissabte o si és diumenge.

Anem pel dissabte al matí. Veus vilatans coneguts, però no tants, i en canvi veus vilatans d'aquells que entre setmana només vénen a dormir al poble, i d'edat jove però no tant.

Dissabte a la tarda pocs coneguts i pocs d'aquests que hi vénen a dormir. En canvi en veus molt de joves, d'aquí i de fora, que van d'un costat a l'altre, un xic esperitats, i els bars plens.

Anem pel diumenge al matí. Fins quasi al migdia poca gent trobes, molts són coneguts. La gent, pel que es veu, matina poc. Dels qui et trobes, molts van amb el diari sota l'aixella i alguns conserven la tradició de portar un tortell per a les postres.

El diumenge a la tarda, que pocs en coneixeràs. Sembla talment que tu siguis el foraster visitant la vila. A voltes veus unes pintes que no saps d'on han sortit.

A part tenim les nits. Això ja són figures d'un altre paner. Entre setmana no trobes ni quatre gats, dos i gràcies, i encara amb reserves per si de cas. A les nits del cap de setmana, encara pitjor, ja que sí que trobes gent, però no te'n refiis gaire, ja que vés a saber com van alguns.

El meu tic OAC també em porta a fixar-me com va la gent, de vestimenta vull dir. N'hi ha per a tots els gustos.

Hi ha el qui va a fer esport, sigui corrent o amb bicicleta. La majoria van ben guarnits, amb roba esportiva de tota mena, però vistosa. Em sembla que si haguessin d'anar vestits més senzills no hi hauria tants adeptes.

Els d'entre setmana, als matins, van bé, però clàssics i pentinats. La joventut que veus a les tardes ja és altra cosa, n'hi ha des del qui li arrossequen els pantalons per terra i ensenya els calçotets, fins a les mosses que van curtes de faldilla però amb les cames tapades i unes senyores botes. Alguns de despentinats, altres amb rastes, altres de rapats i molts amb caputxa.

Els de caps de setmana, també depèn de si és matí o tarda. Els de mitjana edat van esportius, els homes especialment; és com si s'haguessin de treure el vestit que han de dur a la feina. I els qui veus de nit de cap de setmana, molts van, com diem els masnovins, fets uns *fimflosques*. Apa, ja us he atabalat prou. Bup, bup.

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

Grup Maresme

**Diumenge 9 de març
a les 12.30 a la Plaça de la Llibertat**

**Recital de poesia
EL MEU COS, ELS MEUS DRETS**

**CAMPANYA GLOBAL
CONTRA LA PENALITZACIÓ
I CONTROL DELS DRETS
SEXUALS I REPRODUCTIUS**

Amb la col·laboració de
DONES PER LA IGUALTAT
S'hi adereix
UNESCO

El Masnou 2014

Joaquim Pié

**Instal·lacions d'aigua, gas,
electricitat, calefacció i aire
condicionat.**

Reparacions en general

**Més de 25 anys
d'experiència**

Pressupostos sense compromís

**607 29 31 43
676 89 91 51**

joaquimpie@yahoo.es

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

Grup Maresme

**Dimecres 26 de març
a les 19 al cinema La Calàndria**

**Cinefòrum amb la
projecció de la pel·lícula
El Secreto de Vera Drake**

DIRECTOR: MIKE LEIGH
Amb col·loqui posterior

**CAMPANYA D'AMNISTIA
INTERNACIONAL
"EL MEU COS,
ELS MEUS DRETS"**

El Masnou 2014

Escaneja amb el teu
mòbil aquest codi QR o
bé entra al web: **elmasnou.mobi** i participa en

tots els sortejos setmanals
de la **Federació del Comerç
i la Indústria del Masnou.**

Bona Sort!

**TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC**

**Jaume I, 112
93 555 80 06/16 59
08320 El Masnou - El Maresme
Lluís Valls Marí**

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Rosa M. Isart

(27 de) Mar(ç)

L'1 de març la divertida i a dues bandes *Red Pontiac*, del dramaturg del país **Pere Riera**, aterra a la nit a l'Espai L'Amistat (c/ Sant Antoni, 60) de **Premià de Mar**. Dues grans actrius (**Miriam Iscla** i **Cristina Cervià**) i una bona comèdia (sobre les mares i les qui no són mares.)

Del 27 de febrer fins al 9 de març (de dijous a dissabte, a les 21; el diumenge, a les 19) **BOJUM Teatre** ofereix *Masticació*, del dramaturg francès **Patrick Kermann** (1959-2000) a la **Nau Ivanow**, a la Sagrera (c/Hondures). Amb direcció de Montse Bonet i interpretació de Laura Calvet, Roger Casas, Juanjo Herrero, Andreu Martínez, Albert Mèlich, Ilona Muñoz, Mercè Sancho, Jaume Sangrà i Estitxu Zaldúa, l'obra ens fa recuperar el ritual de la mort i la joia de l'experimentació i de les vivències col·lectives.

El 7 de març *El policia de las ratas* es representa al Teatre Monumental (La Riera, 169) de **Mataró**. Gran solvència escènica durant l'hora de funció: Bolaño/Rigola amb interpretació de **Joan Carreras** i **Andreu Benito**.

Doña Rosita, la soltera de **Lorca** —el mes passat vam veure la *Yerma*, de Miguel Narros al Tivoli— es programa tot el mes al Teatre Nacional (**TNC**). Amb direcció de Joan Ollé, tot sabent que l'espera (del promès) desespera (la fèmina), la Sala Gran rebrà (fins al 6 d'abril) les interpretacions, entre altres, de Mercè Arànega, Nora Navas, Oriol Genís, Enric Majó, Victòria Pagès... Aquest mateix mes el TCN ofereix ja l'exposició sobre *Pitarra (1864-1866)* i els dies 7, 8 i 9 de març la **lectura** a la Sala Tallers de la seva *Lesquella de la Torratxa*, feta per Egos Teatre sota la direcció musical (i piano) de Francesc Mora, i amb direcció escènica de Joan Maria Segura.

Seguim amb *Pitarra*, perquè el 9 de març al **Foment Mataroní** s'hi escenifica *Lo cantador* dintre de la **X Mostra de Teatre Amateur**

Fins al 25 de març **María Stoyanova** presenta *Paisajes de Chejov (Viajes del alma)*, un format especial per al dimarts (de les 10 a les 17 és visitable lliurement) a la **Sala Fènix** (c/ Riereta, 31), un projecte d'investigació i experimentació teatral a partir de cinc obres de Txèkhov, en què la dramàtúrgia la signa Karel Mena i la fotografia Xavier Basiana.

El dijous **27 de març** del 2014 celebrem el **Dia Mundial del Teatre**. No hi falteu.

On calgui i a l'hora que calgui. I amb bona companyia, és clar! Però és que... la mar de coses podem fer, tot aquest mes.

La cuina de l'Antònia

El Cullerot

Carxofes amb salsa i perfum d'oceà

Com que ara és temps de carxofes, aprofitem-les!

Ingredients per a 4 persones:

4 carxofes ben tendres, oli, sal i pebre

Per a la salsa:

4 cullerades de parmesà ratllat. 2 alls picats.

1 cullerada d'alga "dulce". 1 cullerada d'alga nori.

1 cullerada de vinagre. 1 cullerada d'aigua.

200 ml d'oli d'oliva verge

En primer lloc, donarem un cop a les carxofes agafant-les pel tronc perquè s'obrin. A continuació les rentarem i deixarem que hi entri aigua al centre.

Continuem tallant-les per la meitat i els traurem el berriscol de dins per estalviar-nos els desagradables gasos que provoquen. Ja les podem posar sobre una paella de ferro fos; les regarem amb una mica d'oli, assaonades amb sal i pebre. Les taparem i les deixarem coure per ambdós costats fins que estiguin ben tendres i daurades. Mentre es fan les carxofes a la planxa, podem anar fent la salsa. En un morter hi aboquem l'all, les algues, el vinagre i una cullerada d'aigua. Ho anem remenant per hidratar les algues i per afegir-hi el formatge parmesà sense deixar de remenar i l'oli i acabem així la salsa. Finalment servirem les carxofes acabades de fer amb una mica de salsa al voltant per convidar a tastar les fulles de carxofa amb la salsa.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Badalona, Canonge Baranera, 75 · 93 384 43 51
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

VISITA AL TEATRE DEL LICEU

V.Domingo

El dimecres **26 de març**, al matí, farem una visita guiada al Teatre i al Cercle del LICEU de Barcelona. Duració: una hora i mitja. Agafarem el tren fins a la Plaça de Catalunya.

Preu de l'entrada: 10 €

Inscripcions, fins al dia 26, a **GENT DEL MASNOU** c/ Dr. Agell, 9, vespres de 6 a 8.

Dites i personatges populars (10)

Albert Vidal

Per què diem que algú s'ha fet la BARBA D'OR?

La dita s'aplica a algú que se ha fet ric en gran manera i, sovint, força de pressa.

El seu origen, el trobem en un antic costum dels grecs clàssics, també dels romans i, pel que sembla, també van fer seu els perses de l'època.

Pel que es veu, els rics molt rics d'aquestes cultures solien entretenir un gran nombre de fills d'or amb els pèls de la seva barba, fins i tot tan abundantment que arribés a semblar que tota la barba era d'or. Així mostraven als altres un indicador inequívoc de la seva riquesa.

Més o menys de manera semblant

quan algú s'omple el cos de joies, de roba d'alta marca, quan condueix cotxes luxosos, etc., en l'actualitat. De fet, les coses no canvien gaire amb el pas del temps.

La punta de la llengua (52)

Esteve Pujol i Pons

Sensibilitzar vol dir fer sensible; i fer sensible vol dir que es pot percebre amb els sentits; fins aquí res d'original. En fonètica s'anomena **sensibilització** el fenomen de fer-se sensible –se sent, es pronuncia– en certes situacions una lletra que en altres situacions no ho és. Per exemple, en català oriental no *fem sonar* la R final dels infinitius **estimar, cantar, arribar, caminar, ser, fer, saber, haver, sortir, patir, dormir, tenir...** i tots els infinitius que acaben en R. Però –ara ve la sensibilització– sí que la pronunciem –la fem sensible– quan hi *enganxem* un pronom al darrere; per exemple, *estimar-te, cantar-la, arribar-hi, caminar-hi, ser-hi, fer-ne, saber-ho, haver-hi, sortir-hi, patir-les, dormir-hi, tenir-lo...*

Fins aquí no hi tenim pas cap problema i seria molt estrany que no ho féssim així.

Hi ha unes quantes paraules més on una bona pronunciació –els tècnics en diuen ortoèpia– demana fer-hi algunes

sensibilitzacions. Aquest mes ens fixarem en algunes; el mes vinent, en unes quantes més.

Els mots **AMB, SANT** i **CENT** s'escriuen amb una consonant final –B o T– que cal pronunciar –fer sensible– quan la paraula següent comença en vocal o amb H. Així doncs, cal que fem l'esforç de dir *amb aquell* –*ambaquell*, no pas *amaquell*–; *amb el noi* –*ambelnoi*, no pas *amelnoi*–; *amb aigua* –*ambaigua*, no pas *amaigua*– *que amb ell* –*cambell*, no pas *camell*–...; *sant Antoni* –*santantoni*, no pas *sanantoni*– *sant Adrià* –*santadrià*, no pas *sanadrià*– *sant Esteve* –*santesteve*, no pas *sanesteve*–, *sant Honorat* –*santhonorat*, no pas *santhonorat*–, *sant Andreu* –*santandreu*, no pas *sanandreu*–...; *cent homes* –*centhomes*, no pas *cenhomes*–, *cent ocells* –*centocells*, no pas *cenocells*–, *cent ànimes* –*centànimes*, no pas *cenànimes*–, *cent ovelles* –*centovelles*, no pas *cenovelles*–... i anar fent!

LA Coral Xabec DEMANA CANTAIRES

Tothom qui hi estigui interessat hi serà ben rebut. Ens calen veus tant de dones (sopranos i contralts) com d'homes (tenors i baixos). Animeu-vos-hi i veniu a provar la veu qualsevol dimarts abans de començar l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de deu del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

Exposicions

Fins al 6/3. Col·lectiva de pintors masnovins

Del 8 al 27/3. Centenari del Col·legi de la Sagrada Família del Masnou (1914/2014)

Del 29/3 al 24/4. Pintures de Rosa M. Cofré

Diumenge amb lletres

Diumenge 30 de març a les 7 de la tarda

Rauxa grup escènic de Gent del Masnou

ENTRADA GRATUÏTA

L'ENDEVINALLA per V.D.R.

Per un cantó sóc formosa
i d'assumptes molts variats,
per altre cantó serveixo
perquè em facin parlar;
i, a la casa on m'envien,
quan hi sóc cap servei faig,
sols per record em guarden,
si a bocins no m'han llençat.

Resposta: |s| boz[s]

DÒMINO

Vine, Te n'ensenyarem els inicis
T'ajudarem a
millorar el teu joc.

Joc individual

Joc per parelles

Campionats

Ens trobem el **dilluns i dijous**
de 6 a 1/4 de 9 del vespre.

Vine-hi, sol, o acompanyat

Socis 6€ – No sòcis 10

inscripció a Gent del Masnou

Cursos de teatre per a totes les edats Vine-hi i... actua

627 630 082 (Oriol) · 676 334 144 (Aina)

CONVOCATÒRIA ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE SOCIS DE L'ANY 2014

D'acord amb el que disposen els estatuts de Gent del Masnou, a través de la present es convoca l'**Assemblea General Ordinària** per al diumenge, **dia 6 d'abril del 2014**, a les 12 del migdia, al local social, carrer Doctor Agell, 9.

ORDRE DEL DIA

- 1/Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de les Assemblees Ordinària i Extraordinària de l'any 2013
- 2/Presentació i aprovació, si escau, de l'estat de comptes de l'exercici 2013 (*)
- 3/Presentació i aprovació, si escau, del pressupost per al 2014 (*)
- 4/Presentació de la memòria de l'any 2013 i projectes per al 2014
- 5/Proposta d'adhesió al "Pacte Nacional sobre el Dret a Decidir"
- 6/Suggeriments i preguntes

(*) L'estat de comptes del 2013 i el pressupost del 2014 són, des del dia 6 de febrer, a disposició de tots els socis al local social per a la consulta i estudi previs.

Cordialment,
Joan Casals i Agustí
President de Gent del Masnou.

42è Aplec de la Sardana El Masnou 2014

Diumenge 30 de març al pati del Casino
Cobles: **Marinada, Jovenívola de Sabadell i
Principal de Llobregat**

Al matí hi haurà exhibició de 12 colles veteranes

Al migdia,

DINAR DE GERMANOR 16 €

Reserves fins al 27 de març als telf.;

666 35 91 66 - 93 555 62 26

o a: **carmepru@josoc.cat**

A la tarda, concurs de colles improvisades i sortejos

En cas de pluja, se suspendrà.

Jornada nacional de petició de vot al Masnou

**Signa un vot per
la independència**

**Exerceix el teu
dret de petició!**

L'Assemblea Nacional Catalana (ANC) amb el projecte **Signa un Vot per la Independència** està portant a terme, mitjançant el dret de petició, una recollida massiva d'instàncies arreu del territori. Els catalans que volem que es faci la consulta ho demanem; i, en cas que no sigui possible, reclamem als nostres representants electes que declarin la independència d'acord amb la legislació internacional. T'hi apuntes?

assemblea.cat **Al Masnou**
2 0 1 4
¡No Decidim!

22 i 23 de març'14
Podeu votar a:

Dissabte 22, de 10 a 20, Prat de la Riba (davant del baixador d'Ocata) i Pl. dels Països Catalans (Condis Ocata)

Dissabte 22, de 10 a 14, Carrer Almeria (Caprabo) i Mercat Municipal (Edifici Centre)

Diumenge 23, de 10 a 14, Jardins de Pau Casals (Ramón y Cajal) i Prat de la Riba, davant del baixador d'Ocata i a la cantonada amb M. de Déu de Montserrat

*El teu vot és la teua
llibertat*